

Møde styregruppen for Netværk for Udvikling af Apotekspraksis 15. november 2022 kl. 13.00-17.00 (med mulighed for fællesspisning efter) i Mærsk Tower København

Susanne Bendixen, Charlotte Rossing, Lotte Stig Nørgaard (mødeleder), Kerly Servilieri (afbud), Lone Søndergaard, Rikke Nørgaard Hansen Deltagere

Rikke Nørgaard Hansen Referent

1. Opfølgning på Apoteksfarmaceutkongressen v. Lotte og Susanne til drøftelse (1 time) - HUSK at medbringe computer (alle) 13.00-14.00 Dagsorden
2. Projektets livscyklus – hvad er netværkets rolle i projektets faser? Eks. Triple whammy v. alle (1 time) 14.05-15.05
3. Kommentarer til status på opgaver i kommunikationsplanen v. alle (alle har skrevet ind på forhånd) (15 min) 15.10-15.25
4. Planlægning af næste netværksmøde – hvad er format og indhold for mødet, og hvem går videre med det? v. alle (½ time) 15.25 – 15.55
5. Pharmaceutical Care Network Europe – optagelse af netværket – hvem gør hvad? (½ time) 16.10-16.30
6. Kommentarer til status på projekter v. alle (alle har skrevet ind på forhånd) (15 min) 16.30 – 16.45
7. Mulige projekter i Apotekerforeningens Sundhedspolitiske udvalg v. Kerly (15 min)
8. Evt.

- 1 Der er vejlederdage på KU den 17.-18. november 2022 med 55 vejledere, hvor der lægges op til to relevante apoteksprojekter:
 - Samarbejde med læger og apoteker – fortsættelse af det tidligere projekt
 - Arbejdsgange på apotek, fx kortlægning af arbejdsgange og tidsforbrug fx ved observationsstudie

Hvordan kan vi melde tilbage på, hvad vi har gjort omkring input til projekterne fra Apoteksfarmaceutkongressen?

Det ene mål er at formidle inputtene i en artikel i Pharma. **Lotte** skriver for og sender til kommentering i styregruppen.

Det andet mål er at få startet nogle projekter, ud fra de områder, praktikerne har peget på. Vi ser følgende områder fra data:

- Optimering af apotekets drift og arbejdsgange fx tid, skema, LEAN, skab tid til din kollega
- Arbejds miljø, fokus på trivsel og arbejdsglæde, fastholdelse, rekruttering, karriereforløb
- Samarbejde med resten af sundhedsvæsenet og sektorovergang
- Sundhedsydelse fx pepfløjtetræning, tjek på injektion, medicinsamtale nye dosiskunder, seponering og rationel farmakoterapi, farmakogenetik
- Nærfarmaceuten/satellitfarmaceut på plejehjem/den personlige farmaceut
- Implementering af sundhedsydelse
- Synlighed af apotekerne
- FMK, få autorisation og brugen af autorisation, herunder recepter og dosisdispensering
- Det digitale apotek, fx farmaceut gennem apotekets app
- Kommunikation på apotek, også andre sprog
- Farmakonomer medicinsamtaler
- Det bæredygtige apotek

Ovenstående emner skal bruges i planlægningen af næste netværksmøde, hvor vi inviterer ind til, at deltagere i netværket kan arbejde videre med projekter ud fra idéerne.

- 2 Projektets livscyklus – hvad er netværkets rolle i projektets faser? Eks. Triple whammy
Pilen med projektidéens vej fra flyeren blev brugt som udgangspunkt for drøftelsen.

Kontaktpersoner fra styregruppen i praksisprojekter har ansvar for, at kvalitetssikre konklusionerne.

Vi skal have beskrevet en boble 6 i forløbet, der hedder "Spredning og implementering", som bl.a. indeholder tilretning af materialer, der kan nyttiggøres for andre. Den skal være stiplede, fordi den primært er relevant i projekter med afprøvning af ydelser, materialer osv., og relevant hvis projektets resultater viser noget, der kan arbejdes videre med. Hvis projektgruppen ikke er interesseret i boble 6, så skal det være muligt for netværket at gå videre med boble 6.

Charlotte og Rikke kommer med et udkast til en beskrivelse.

Vi skal have beskrevet, hvad kontaktpersoner fra styregruppen har af ansvar for i hver fase af projektidéens vej. **Charlotte og Rikke** kommer med et udkast til en beskrivelse.

- 3 Alle styregruppemedlemmer har skrevet status for deres opgaver under hver interessent ind i styregruppemøde. Uklarheder blev drøftet.

Netværkets medlemmer (apotekere, farmakonomer, farmaceuter):

- Der formidles viden om projekter, processer og resultater til netværkets medlemmer på LinkedIn: styregruppens personlige profiler og Pharmakon Apoteks profil - ansvar: alle styregruppemedlemmer
- Det formidles 3-4 gange om året, at de kan få hjælp til deres projektidéer (SoMe) - Ansvar: Pharmakon
Rikke har lavet et opslag på Facebook gruppen i starten af november 2022.

I Facebookgruppen kan vi kommunikere information til deltagerne i netværket. Det skal ses som en opslagstavle til projekter, resultater og aktiviteter i netværket. Det er ikke et forum for dialog.

Apotekeren

- Viden om netværket på Apotekerkonferencen (maj 2023) og alle kredsmøder i 2023 - Ansvar: Susanne og Kerly
Der er usikkerhed om, hvor meget taletid netværket kan få på Apotekerkonferencen. **Susanne** skriver ud til kredsformændene om taletid på kredsmøderne. **Susanne** sætter holdet af styregruppemedlemmer, som skal tage med ud på kredsmøder. Budskabet til Apotekerkonferencen og kredsmøderne er, at deltagelse i netværket er en måde at fastholde medarbejderne på.

Studerende (farmakonom og farmaceut)

- I alt 4 gange om året reklameres der for netværket (Københavnrdage, studieopholds dage, vejlederdage) - ansvar: Lotte og Ulla (ny fra SDU) (både Lotte og Trine Graabæk gjorde reklame for netværket på vejlederdagene d. 17.-18. november)
Susanne og Lotte holdt oplæg på apoteksfarmaceutkongressen.
- Hvordan rammer vi farmakonomstuderende? Ansvar: Charlotte og Rikke
Charlotte og Rikke holder møde med Farmakonomuddannelsen den 16.

november 2022, hvor det drøftes.

Rikke holder oplæg på et valgfag om sundhedsfremme og forebyggelse på Farmakonomuddannelsen.

- [Filmen om netværket](#) bruges, hvor den kan formidles til alle studerende – Ansvar: alle.

Der skal laves en opdateret [film om netværket](#), hvor grundfortællingen er med. Ansvar: Rikke.

Danmarks Apotekerforening

- Orientering om status for netværkets aktiviteter i Apotekerforeningen regi
 - Farmaci – ansvar: Rikke og styregruppedlem for hvert projekt
I 2022 har vi haft kommunikationsprojektet, triple whammy projektet, streptokok A screeningsprojektet (speciale), Stop medicinspild projektet, narrativ medicin projektet, COVID-19 anstistof test projektet, indlægsseddel projektet og genordinationsprojektet. Flere af dem var også med på FIP.
Farmaci laver en kort artikel om projektidéens vej i netværket ud fra flyeren – den kommer i næste nummer af Farmaci.
 - Team Sundhed – ansvar: Charlotte og Rikke
Charlotte og Rikke orienterer Team Sundhed minimum hver 3. måned om status for projekter og nye projekter i netværket
 - Sundhedspolitisk udvalg – Ansvar: Kerly
Kerly orienterer sundhedspolitisk udvalg om projekter i netværket, når de har møde fire gange om året. Kerly orienterer styregruppen om projekter i Sundhedspolitisk udvalg, når der er styregruppe-møde.

Farmakonomforeningen

- Beskrivelse af netværket og historier fra projektdeltagere i projekter, som kan rekruttere farmakonomer til at deltage i projekter 1-2 gange om året i Farmakonomeren – ansvar: Lone, indtil vi har en farmakonom
- Første indlæg i Farmakonomeren skal handle om netværket, og med budskabet om, at de kan få sparring på deres projektidé - ansvar: Lone
- Lone optager to film en med farmakonom og en med apotekeren, der fortæller, hvordan de har brugt resultater fra et netværksprojekt (Triple whammy) i deres daglige praksis. Denne lægges på hjemmeside og kan bruges til den gode historie om netværket på diverse medier.
- Lone har kontaktet Gitte Christensen fra Randers Jernbane Apotek, vedr. deltagelse – afventer svar.

Pharmadanmark

- Reklame for NUAP-nyhedsbrev 3-4 gange om året i Fredag Formiddag) - ansvar Lotte (red: nyhedsbrevet blev delt i Fredag Formiddag sidste uge, altså d. 18. november)
- Reklame for netværksmøder i Fredag Formiddag - ansvar Lotte
- Artikel om netværket eller fra projektdeltagere i Pharma hvert 2. år - ansvar Lotte
Første artikel blev aftalt til at være om oplægget på Apoteksfarmaceutkongressen august 2022 – ansvar Lotte
Lotte ønsker styregruppens input til mentimetermålingerne fra kongressen, før hun skriver artiklen.

Vi fortsætter med at lave dette punkt som orientering, hvor de ansvarlige skriver status ind. Inden styregruppemødet er det alles ansvar at læse orienteringen, og spørge ind til det, der er brug for. Hvis man som ansvarlig har brug for sparring på et eller flere af sine områder, så skriver man det i sin status, og det drøftes på styregruppemødet.

- 4 Planlægning af næste netværksmøde – hvornår, hvor, hvad er format og indhold for mødet, og hvem går videre med det?

Lone kontakter Pharmadanmark, om det kan holdes i forbindelse med en af deres netværksdage. **Lone** kontakter Farmakonomforeningen, om de har lyst til at finansiere en lignende dag for farmakonomer fx i forbindelse med Farmakonomdagen 3. maj 2023. Disse netværksmøder skal være i foråret 2023.

Pharmakon varetager det administrative omkring netværksmøder og hjælper **Lone** ved behov.

Til næste netværksmøde (det for farmaceuter), skal projektlederne fortælle om deres projekter og evt. resultater. Fire-seks projekter på. Styregruppen skal prikke til nogen.

Derudover skal deltagerne på netværksmødet arbejde videre med projektidéerne drøftet under punkt 1.

I tilmeldingen i Forms skal deltagerne melde ind, hvilken projektidé, de ønsker at arbejde med.

Charlotte, Rikke og Lone varetager dette møde.

For farmakonomerne kan netværksmødet indeholde det samme oplæg som på Apoteksfarmaceutkongressen 2022. **Susanne og Lotte** varetager dette.

- 5 Der skal tages stilling til, hvem der gør hvad i forbindelse med optagelse af netværket i PCNE.

Retningslinjer for at søge medlemskab til PCNE: <https://www.pcne.org/public-documents/1/membership>

Lotte og Susanne melder ind til PCNE, at netværket søger om medlemskab, og præsenterer netværkets ønske på generalforsamling på konferencen i februar 2023. (red: PCNE er kontaktet d. 19. november herom)

- 6 Alle styregruppemedlemmer har skrevet status for “deres” projekter. Uklarheder blev drøftet.

Flora til Pharma (Lotte):

Der er indsendt ansøgning (igen...) til Novo Nordisk Fonden. Svar forventes medio december. Opnås der ikke støtte denne gang, skrinlægges projektet.

Apotekets kommunikation med læger (Lotte)

11 apoteker har tilmeldt sig projektet. Dataindsamlingen startede i oktober og forventes afsluttet ultimo november. I december 2022 vil data blive analyseret, og i januar/februar 2023 vil der blive afholdt et webinar for de deltagende apoteker, hvor data vil blive præsenteret. I foråret 2023 vil der blive skrevet på en videnskabelig artikel om projektet. Det er planen, at projektet skal lede til et større studie, hvor kvaliteten af kommunikationen skal undersøges, og hvor mulige tiltag for at forbedre kommunikationen skal afprøves.

Kommunikation mellem apotekspersonalet og ældre borgere med anden etnisk baggrund end dansk (Lone)

Specialeprojekt, hvor Trine Graabæk er hovedvejleder, og Alaa Burghle er medvejleder. Der er kommet 249 svar ind. Den studerende er ved at analysere data og skrive rapport, der bliver afleveret 2. januar

Anvendelse af protonpumpehæmmere i Danmark: Et apoteksbaseret spørgeskemastudie (Lone)

Alaa har måttet sætte dette på standby grundet tidsnød. Hun håber at kunne sætte gang i projektet igen i starten af 2023.

Stop Medicinspild – kortlægning af omfang af og viden omkring medicinspild i befolkningen (Lotte)

Der er d. 7. november afleveret rapport på projektet til Pharmadanmark, som sender den til policygruppen inden styregruppemøde midt november.

Fuld udbytte/effekt af Semaglutid (Ozempic) (Rikke/Charlotte)

Afventer status fra projektlederen på Skovlunde Apotek.

Skole-Medicin-Temadagen (SMT-dagen) (Lotte): Det går godt med SMT-dagen (om end det volder lidt udfordringer at finde hele 80 klasser, der ønsker undervisning. Der er drøn på skolerne...). I skrivende stund er der afholdt undervisning i ca. 35 klasser – og yderligere 5 aftaler mellem farmaceuter/skoler er nært forestående. Projektet er blevet præsenteret dels på apoteksfarmaceutkongressen i august, hvor der blev vist stor interesse – og d. 2. november hos medicin.dk, hvor der kom en del nye forslag til, hvordan der kan rekrutteres flere klasser (specielt udenfor hovedstadsområdet, hvor der nu er nok tilmeldte). Der laves abstract til den kommende PCNE-kongres i februar på projektet. Nomeco leverer kasser med lægemidler til de deltagende skoler, og Aarstiderne leverer en godtebakke til de klasser, der besvarer slutspørgeskemaet.

Holdninger til sundhedsvidenskabelig forskning på danske apoteker (Charlotte):

Alaa Burghle er i gang med sin kvalitative analyse af apoteksansattes og interessenters holdninger til forskning på apotek. Hun indleverer sin ph.d.-afhandling med udgangen af december 2022.

Bæredygtig omstilling af apoteker og medicinbrug i Danmark i nordisk perspektiv (Lotte): Projektet må vurderes afsluttet. Gentagne henvendelser til projektleder omkring status er ubesvarede.

Papirbaseret eller digital lægemiddelinformation? (Lotte)

Projektets resultater blev formidlet på FIP-kongressen i september 2022 med en poster.

Apoteket og senfølger efter kræft (Lotte)

Efter nogle måneders stilstand i projektet, da projektleder Nadia Lund Olsen var lånt ud til andre opgaver hos Kræftens Bekæmpelse, kan og vil Nadia nu hellige sig projektet 100% de kommende måneder. Der er knyttet to specialestuderende fra KU på projektet i foråret 2023. De vil supportere Nadia i at få udført interviews og lavet litteraturstudie. Lotte Stig Nørgaard er vejleder på KU.

Validering af Living with Medicines Questionnaire (Lotte). Der er nu 207 borgere, der har besvaret hele spørgeskemaet. Målet var minimum 200 besvarelser.

Dataindsamlingen fortsætter indtil jul 2022. I foråret 2023 vil projektgruppen gå videre med databehandlingen, så instrumentet forhåbentligt kan tages i brug på dansk fra slutningen af året 2023.

Pepfløjte-træning – en ydelse på apotek (Lone)

Havde en aftalte med Rødning Apotek om opstart i september. De har desværre måtte melde fra for nu, da de har en del opsigelser/sygemeldinger. Vi håber at starte op igen i 1. halvår 2023, da vi stadig mener det er relevant.

Leveringssvigt i apotekssektoren (Susanne)

Projektet er afsluttet. **Susanne** tjekker op på, hvor projektet er formidlet, så vi kan få det på hjemmesiden, fx fra Farmakonomen og Farmaci. **Susanne** sender Julianes præsentation fra netværksmødet til Rikke. (red: Lotte har sendt Rikke en restordreartikel hun skrev sammen med Joo Hanne Poulsen i foråret. Desuden har Anton Pottegaard nu delt et rigtig fint opslag på LinkedIn om projektet)

Narrativ Medicin i Apotekspraksis – et feasibility studie (Charlotte)

Der er ikke noget nyt at afmelde fra projektet. Dataindsamlingen er afsluttet. Der er udgivet en artikel i sommeren 2022 om projektet i tidsskriftet "Pharmacy Education". Projektgruppen overvejer at karakterisere projektet som afsluttet.

Triple whammy – sikker brug af NSAID (Rikke):

Den videnskabelige artikel er i proces. Projektgruppen udvidet med to nye medlemmer fra to forskellige apoteker mødtes den 27. og drøftede nye projektidéer. På styregruppemøde om projekter i december præsenterer de deres projektidé, der handler om afdækning af kontraindikationer og forsigtighedsregler ved udvalgte lægemidler i håndkøb.

Genordination på de danske apoteker: Afdækning af omfang og praksis (Lotte)

Projektets resultater blev formidlet på FIP-kongressen i september 2022 med en poster. (red: det er siden mødet aftalt i projektgruppen også at sende et abstract ind til PCNE-mødet på Pharmakon i februar 2023)

På vej mod mere hensigtsmæssig brug af lægemidler (Charlotte):

Se under Holdninger til sundhedsvidenskabelig forskning på danske apoteker.

Bedre medicinrådgivningssamtaler – et forsknings-praksisprojekt (Lotte, Charlotte)

Mentaliseringsprojektet er officielt afsluttet og mentaliseringsuddannelsen bliver som planlagt nu udbudt hos Pharmakon. Det næste hold er netop startet på uddannelsen. Herudover er projektholdet begyndt at lægge planer for et opfølgende forsknings-/ praksisstudie for at udforske de meget lovende potentialer af mentalisering i praksis. Vi kan således se, at mentalisering øger evnen til at være opmærksom på tegn fra kunden om at ikke alt er godt i deres lægemiddelbehandling samt øger evnen til at lytte, der gør at samtalerne åbnes op og drejes over mod de aspekter, som kunden finder relevante. Vi har allerede målt, at man bliver gladere som ansat, når man kommunikerer på den mentaliserende måde og at kunden også oplever, at kommunikationen bliver bedre. Derfor vil vi gerne i det næste projekt blive endnu klogere på dynamikken i samtalen, hvad er det reelt der sker, herunder hvad er de konkrete udbytter for kunden i form af en bedre lægemiddelbehandling.

Projektet har desuden resulteret i opstart af et opfølgende, longitudinelt studie ifm hvilket farmakonomet og farmaceuters mentaliseringsevne vil blive målt flere gange i løbet af studiet og sidenhen koblet med data om farmaceuters udbrændthed på arbejdsmarkedet. Projektgruppen bestående af Christina Vosgerau, Susanne Kaae, Anna Birna Almarsdottir, Gitte Husted og Lotte Stig Nørgaard er nu i

dialog med PharmaDanmark om projektet. Der forventes afholdt møde med PD inden årets udgang.

Farmaceuten som brobygger i sektorovergangen ved udskrivelse (Lotte): Artikel 2 på projektet er publiceret – og artikel 3 er langt i færdiggørelse. Det samlede ph.d.-afhandling (inkl. de tre artikler) forventes indleveret d. 9. december 2023.

7 Kerly gave en status for mulige projekter i Apotekerforeningens Sundhedspolitiske udvalg

SPU kører et pilotprojekt om ordination til øjenbetændelse. Jeanette fra Birkerød Apotek har styret projektet indtil videre. De overvejer på senere tidspunktet dele med os, hvis resultatet fra deres pilot bliver interessant. Kerly har fortalt udvalget, at hvis de ønsker det, kan de få forskersparring fra netværket.

8 Intet.